

Të dhëna bazike të lëndës	
Njësia akademike:	Fakulteti i Shkencave të Jetës dhe Mjedisit
Titulli i lëndës:	Dendrokronologji
Programi:	Shkencat e Pyjeve dhe Mjedisit
Niveli:	Bachelor
Statusi lëndës:	Semestrale, zgjedhore
Viti i studimeve:	Viti i dytë, semestri i dytë
Numri i orëve në javë:	2+1
Vlera në kredi – ECTS:	3
Koha / lokacioni:	Do shpallet
Mësimdhënësi i lëndës:	Prof.Asoc.Dr. Faruk Bojaxhi
Të dhënat kontaktuese:	faruk.bojaxhi@uni-prizren.com
Përshkrimi i lëndës:	Dendrokronologjia është shkencë e cila studion modalitetet e zhvillimit të drurit që nga momenti i mbirjes së farës deri në një moment të caktuar të ciklit jetësor. Termi dendrokronologji ka kuptime të ndryshme: Dendrokronologjia në sensin strikt përfshin të gjitha ato degë të shkencës, që përdorin rrethin e fundit vjetorë për të datuar materialin drusor. Dendrokronologjia e cila përfshin të gjitha ato degë të shkencës të cilat shërbejnë për të nxjerrë disa tipe informacionesh mjedisore duke u bazuar në sekuencat e rrathëve vjetorë në perputhje me qëllimin e studimit.
Qëllimi i lëndës:	Qëllimi i studimit të dendrokronologjisë janë rrathët vjetorë të monstrave të marra nga drurët e gjallë në grumbujt pyjorë ose në ndërtesat e vjetëra historike. Kjo pasi rrathët vjetorë përmbajnë informacione mbi kushtet e zhvillimit të drurit gjatë vitetve. Rrathët vjetorë kanë karakteristika që i bëjnë ato një burim të vlefshëm informacioni, sidomos në studimet paleoklimatike dhe arkeologjike.
Rezultatet e të nxënit:	Pas përfundimit të këtij kursi studentët do të jenë në gjendje që të: • Identifikojnë format dhe strukturat e drureve pyjor, vërsishte nga llojet, • Zgjidhin problemet që lidhen me datimin dhe rritjen e drureve pyjor,

	• Shtojnë përdorimin e metodave me moderne të matjes së strukture mikroskopike të drurit, • Vlersimin e moshes, rritjes dhe forms së kercellit të drureve pyjor, • Përcaktojnë se si do duhej të ishte një dru model, në kontekstin e rritjes dhe strukture së tij, • Modifikojnë metodat klasike dhe moderne të matjeve të drureve pyjore.		
Ngarkesa e studentit (duhet të korrespondoj me rezultatet e të nxënës të studentit)			
Aktiviteti	Orë	Ditë/javë	Gjithsej
Ligjërata	2	15	30
Ushtrime teorike/laboratorike			
Punë praktike	1	5	5
Kontaktet me mësimdhënësin/konsultimet	1	5	5
Ushtrime në terren	2	10	10
Kollokfiume, seminare	1	-	1
Detyra të shtëpisë	-	-	-
Koha e studimit vetanë të studentit (në bibliotekë ose në shtëpi)	1	10	10
Përgatitja përfundimtare për provim	1	10	10
Koha e kaluar në vlerësim (teste,kuis,provim final)	1	4	4
Projektet, prezantimet ,etj			
Totali			75 orë (3 ECTS)
Metodologjia e mësimdhënies:	Ligjërata, pune laboratorike software Lintab, diskutime, konsultime, ushtrime teknike, vizita në terren, detyra kurse, rishikim legjisllacioni, kollokuime, provime.		
Metodologjia e vlerësimit:	Vlerësimi i parë (kolokvium): 10%.: Seminaret ose angazhime tjera: 10%, Provimi final: 80%: Total: 100%.		
Literatura			
Literatura primare:	Dendrokronologjia si shkence, roli, qëllimi dhe parimet e saj. Prof.Dr. Elvin Toromani. "Dendrochronology in climatology—the state of the art" by M. G. L. Baillie. "Dendrochronology and Past Human Activity" by P.M. Brown and J.J. Krusic:		
Literatura shtesë:	International Tree-Ring Data Bank (ITRDB): The ITRDB is a global archive of tree-ring data, providing access to a vast collection of dendrochronological information from around the world		

Plani i dizajnuar i mësimit:		
Java	Ligjërata	Ushtrime
Java e parë:	Dendrokronologjia si shkencë, roli, qëllimi dhe parimet e saj	Historiku i zhvillimit të Dendrokronologjise
Java e dytë:	Perkufizime dhe koncepte të tjera të Dendrokronologjise	Koncepti i klimes, mjedisit, fiziologjise
Java e tretë:	Rritja dhe struktura e drureve	Ushtrime mbi, qelizën vegetative, murin qelizor primar dhe sekondar, enet qelizore etj
Java e katërt:	Kristalet dhe depozitimet e silicit në dru	Ushtrim rreth kristaleve të silicit në dru
Java e pestë:	Struktura makroskopike e kërcellit të drurëve pyjorë	Blana, myja, kambiumi vaskular, lëvorja
Java e gjashtë:	Matja e rritjes radiale	Ushtrim në software Lintab
Java e shtatë:	Rritja e drurit dhe kompleksi dru-stacion	Marrja e monstrave në terren
Java e tetë:	Operacionet e punës në Dendrokronologji	Analiza e materialeve
Java e nëntë:	Matja e gjerësisë së rrathëve	Ushtrim praktik
Java e dhjetë:	Kolekfium	Kolekfium
Java e njëmbëdhjetë:	Kontrolli i datimit mbi të dhënat numerike	Matja e densitetit maksimal dhe minimal
Java e dymbëdhjetë:	Përpunimi statistik dhe elektronik i të dhënave	Shpjegim rreth metodave të përpunimit
Java e trembëdhjetë:	Standartizimi i rrathëve vjetorë dhe vlerësimi i trendit të rritjes	Ushtrim praktik në Lintab
Java e katërmëdhjetë:	Metodat e llogaritjes së funksionit të vlerave mesatare	Detyrë kursi për studentët
Java e pesëmbëdhjetë:	Matja e cilësisë statistike të një kronologjie	Analiza e gabimit të kronologjise
Politikat akademike dhe kodi i sjelljes		
Studenti duhet të jetë i ndërgjegjshëm dhe të respektojë institucionin dhe Kodin e etikës. Studenti duhet të respektojë orarin e ligjeratave, ushtrimeve dhe të jetë i vëmendshëm. Studenti posedojë dhe paraqesë ID kartën në provime e ndërmjeme dhe provime përfundimtare, Gjatë hartimit të projekteve të kursit, studenti duhet t'i përmbahet udhëzimet e dhëna nga mësuesi. Gjatë orës së provimit është i ndaluar përdorimi i celularëve.		